

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2021. gada 7. jūnijā

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Aldis Laviņš, tiesneši Jānis Neimanis un Anita Rodiņa,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Jysk Linnen’n Furniture” (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 84/2021),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt Ministru kabineta 2020. gada 9. jūnija noteikumu Nr. 360 „Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai” (turpmāk – Noteikumi Nr. 360) 24.¹⁸ punktu par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91. panta pirmajam teikumam, 105. panta pirmajam un trešajam teikumam, kā arī par spēkā neesošu no 2021. gada 7. aprīļa.

2. Noteikumu Nr. 360 24.¹⁸ punkts redakcijā, kas bija spēkā no 2021. gada 7. aprīļa līdz 9. aprīlim, paredzēja, ka tirdzniecības centrā, kura kopējā tirdzniecībai atvēlētā platība ir lielāka par 7000 m², darbojas tikai:

1. veikali, kuros tirgo pārtiku ne mazāk kā 70 % apmērā no preču sortimenta;

2. veikali, kuros tirgo higiēnas preces ne mazāk kā 70 % apmērā no preču sortimenta;

3. aptiekas (tai skaitā veterinārās aptiekas);

4. optikas preču veikali;

5. dzīvnieku barības veikali;

6. ziedu veikali;

7. grāmatnīcas;

8. preses tirdzniecības vietas.

Ar Ministru kabineta 2021. gada 8. aprīļa noteikumu Nr. 208 „Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 9. jūnija noteikumos Nr. 360 „Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai”” 1. punktu, kas stājās spēkā 2021. gada 10. aprīlī, Noteikumu Nr. 360 24.¹⁸ punkts papildināts ar 9. apakšpunktu. Tas paredzēja, ka tirdzniecības centrā, kura kopējā tirdzniecībai atvēlētā platība ir lielāka par 7000 m², darbojas arī datoru, to perifēro iekārtu un programmatūras, kā arī telekomunikācijas iekārtu veikali.

Pēc tam, kad Pieteikuma iesniedzēja jau bija iesniegusi šo pieteikumu Satversmes tiesā, ar Ministru kabineta 2021. gada 18. maija noteikumu Nr. 309 „Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 9. jūnija noteikumos Nr. 360 „Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai”” 3. punktu, kas stājās spēkā 2021. gada 20. maijā, Noteikumu Nr. 360 24.¹⁸ punkts papildināts ar 10. apakšpunktu. Tas paredzēja, ka tirdzniecības centrā, kura kopējā tirdzniecībai atvēlētā platība ir lielāka par 7000 m², darbojas arī veikali, kuros apmeklētājiem ir nodrošināta atsevišķa ārējā piekļuve (ārējā ieeja) tirdzniecības vietai.

Savukārt ar Ministru kabineta 2021. gada 1. jūnija noteikumu Nr. 335 „Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 9. jūnija noteikumos Nr. 360 „Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai”” 10. punktu, kas stājās spēkā 2021. gada 2. jūnijā, 24.¹⁸ punkts no Noteikumiem Nr. 360 svītrots.

No pieteikuma satura secināms, ka Pieteikuma iesniedzēja Satversmes tiesā apstrīd Noteikumu Nr. 360 24.¹⁸ punkta redakcijā, kas bija spēkā no 2021. gada 7. aprīļa līdz 19. maijam, (turpmāk – apstrīdētā norma) atbilstību Satversmei.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtās konstitucionālās sūdzības pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18., 19.² un 19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 16. panta 3. punktam Satversmes tiesa izskata lietas par Ministru kabineta noteikumu normu atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka Pieteikuma iesniedzēja veic mēbeļu, apgaismes ierīču un cita veida mājsaimniecības piederumu mazumtirdzniecību specializētajos veikalos. Tā savu komercdarbību galvenokārt veic tirdzniecības centros, kuru kopējā tirdzniecībai atvēlētā platība ir lielāka par 7000 m² (turpmāk – lielais tirdzniecības centrs). Pieteikuma iesniedzējas veikaliem lielajos tirdzniecības centros esot atsevišķa ieeja no ārpusēs. Tādējādi šajos veikalos

apmeklētājiem varot tikt nodrošināta iekļūšana un izkļūšana, nešķērsojot pārējo lielā tirdzniecības centra iekštelpu teritoriju. Apstrīdētā norma pilnībā liegusi Pieteikuma iesniedzējai veikt komercdarbību lielajos tirdzniecības centros. Tai esot bijis aizliegts šajos tirdzniecības centros izsniegt arī ar distances tirdzniecības līgumiem pārdotās preces. Tādējādi apstrīdētā norma nesamērīgi ierobežojusi Pieteikuma iesniedzējas tiesības uz īpašumu. Tajā ietvertais aizliegums arī radījis tiesiskās vienlīdzības principa pārkāpumu, jo neesot bijis noteikts mazumtirdzniecībai salīdzināmās situācijās.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēja ir tiesīga iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības.

6. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajai daļai persona var iesniegt konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai vienīgi gadījumā, ja viņa ir izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem vai arī ja personai šādu iespēju nav.

No pieteikuma izriet, ka apstrīdētā norma ir imperatīva, formulēta skaidri un Pieteikuma iesniedzēja atrodas šīs normas tvērumam tipiskā situācijā. Līdz ar to tai nav iespēju aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem.

Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtais daļas otrais teikums nosaka: „Ja nav iespēju Satversmē noteiktās pamattiesības aizstāvēt ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā no pamattiesību aizskārums brīža.”

Konkrētajā gadījumā termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai ir skaitāms no apstrīdētās normas spēkā stāšanās dienas, proti, no 2021. gada 7. aprīļa. Pieteikums Satversmes tiesā saņemts 2021. gada 6. maijā. Tādējādi minētais sešu mēnešu termiņš ir ievērots.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajā daļā un ceturtais daļas otrajā teikumā noteiktajām prasībām.

7. Pieteikumā ir sniegts lietas faktisko apstākļu izklāsts un juridiskais pamatojums par apstrīdētās normas iespējamo neatbilstību Satversmes 91. panta

pirmajam teikumam, kā arī 105. panta pirmajam un trešajam teikumam. Pieteikumam ir pievienoti dokumenti, kas nepieciešami lietas apstākļu noskaidrošanai. Pieteikums atbilst arī pārējām Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu „Par Ministru kabineta 2020. gada 9. jūnija noteikumu Nr. 360 „Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai” 24.¹⁸ punkta (redakcijā, kas bija spēkā no 2021. gada 7. aprīļa līdz 19. maijam) atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91. panta pirmajam teikumam, kā arī 105. panta pirmajam un trešajam teikumam” pēc sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Jysk Linnen’n Furniture” pieteikuma (pieteikums Nr. 84/2021).

2. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Ministru kabinetu – līdz 2021. gada 9. augustam iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

Aldis Laviņš